

Вікторія Олександрівна ПИЛИПЕНКО

студентка, Інститут прокуратури та кримінальної юстиції Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4701-7446>
e-mail: vpylypenko22@gmail.com

Михайло Михайлович ГАЛАЙ

студент, Інститут прокуратури та кримінальної юстиції Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8082-9334>
e-mail: m.m.galay@nlu.edu.ua

Ігор Васильович КОСЯК

студент, Інститут прокуратури та кримінальної юстиції Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4583-395X>
e-mail: i.v.kosyak@nlu.edu.ua

КРИПТОВАЛЮТА ЯК ПЛАТІЖНИЙ ЗАСІБ

У статті досліджено проблематику сутності криптовалюти як платіжного засобу та зазначено її ключові особливості. Проаналізовано різні підходи до визначення правової природи криптовалюти. Визначено правову природу криптовалюти крізь призму світових практик її використання. Проаналізовано можливість використання криптовалют з погляду їх спроможності виконувати основні функції грошей. Також приділено увагу відповідним установам, де можна розрахуватися криптовалютами. У висновку приділено увагу необхідності законодавчої регламентації сутності криптовалюти для подальшого ефективного еволюціонування.

Ключові слова: криптовалюта, віртуальна валюта, електронні гроші, платіжний засіб, правовий статус криптовалюти

ВСТУП

На початку 90-х рр. XX ст. DigiCash почала використовувати криптографію для здійснення конфіденційних платежів. Саме це й було початком існування криптовалюти, але сам термін почав використовуватися лише зі створенням електронної платіжної системи Bitcoin у 2009 р. Незважаючи на те, що поняття існує вже понад 11 років, певної чіткої правової позиції стосовно цього явища в українському законодавстві немає досі. Окрім цього, дискусійним залишається питання з того, чи можна криптовалюту вважати валютою.

МЕТА статті – визначення можливості криптовалюти бути платіжним засобом на рівні з національною валютою України.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

У процесі дослідження застосовано методи логічного узагальнення інформації, порівняння та формалізації, аналізу та вивчення наукових праць учених та судової практики, групування джерел інформації, уточнення дослідженої інформації.

Стан досліджень

Цій проблематиці присвятили наукові праці такі закордонні та вітчизняні вчені, як: А. Уолч (A. Walch), Гарет В. Пітерс (Gareth W. Peters), Ефстатіос Панай (Efsthathios Panayi), Андрес Соліmano (Andres Solimano), Дартенян Веларде (Dartegnian Velarde), Філіп Хакер (Philipp Hacker), Дж. Еверетт (J. Everette), Джесе Канач (Jesse Kanach), І. Верес, В.В. Рисін, М.В. Рисін, Т.О. Резнікова, С.С. Пилипшин та ін. Визначенню криптовалюти платіжним засобом переважно приділяли увагу закордонні вчені, – це пояснюється широкою попу-

лярність криптовалюти на світовому ринку. Зокрема, дослідження проводились для зведення нанівець зловживань та тінізації операцій із використанням криптовалюти.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Останнім часом набула розголосу поява особливого виду валюти, яка отримала назву «криптовалюта». Ця валюта є досить популярною та досить активно обговорюється у сьогоденному фінансовому світі. Одним з найбільш гострих питань у цій сфері є законодавче регулювання криптовалют та визначення їх правової природи.

Для того щоб мати розуміння предмета статті, нам потрібно звернутися до визначення поняття «криптовалюта». Криптовалюта – це цифрова (віртуальна) валюта, яка не має фізичного вираження. Одиницею такої валюти є «coin», що у перекладі з англійської означає «монета». Водночас монета захищена від підробки, оскільки являє собою зашифровану інформацію, яку неможливо скопіювати.

Бурхливий розвиток криптовалюти починається з 2008 р., коли Сатосі Накамото розробив сучасну систему біткоїна. Його ідея мала такі особливості на відміну від раніше запропонованих: у межах аутсорсингу і створення децентралізованої мережі запиту підтвердження транзакції у формі “mining” – винагороди за створення подальших монет [1, с.562].

Щоб визначити чи є криптовалюта платіжним засобом, потрібно виділити її ключові особливості. Тут заслуговує уваги думка науковця З. Двудіта, який виділяє такі основні особливості:

- 1) обмін на товари або послуги;
- 2) обмін на класичну валюту;

- 3) оплата товарів та послуг;
- 4) мінімальний рівень можливості викрадення;
- 5) платежі, швидкі і прямі транзакції;
- 6) інвестиційний актив;
- 7) розвиток бізнесу на криптовалюті [2, с.12].

Крім цього, варто звернутися до комюніке Великої двадцятки від 20 березня 2018 р., в якому вказується, що незважаючи, що уряди розуміють можливість покращення економічної ситуації у використанні криптовалюти, але за таких обставин звертають увагу на те, що сама система ще є нестабільною та має багато ризиків, що унеможливило її використання зараз. Водночас варто зазначити, що у комюніке «криптовалюта» зазначається як «криптоактиви», що вчергове дає зрозуміти, що уряди провідних держав не розглядають крипто-валюту як платіжний засіб.

Стосовно питання правового регулювання обігу криптовалюти, в більшості країн її офіційний статус ще не визначений. Крім того, у світі існують різні підходи до визначення правової природи криптовалюти.

1. Криптовалюту можна розглядати як платіжний засіб. У більшості країн світу питання з надання криптовалюти статусу платіжного засобу є досить проблемним. Це зумовлено такими чинниками, як анонімність та непідконтрольність державі подібних розрахунків, можливість проведення платежів із протиправними цілями, легкість відходу від оподаткування.

2. Криптовалюту можна розглядати як іноземну валюту. Даний підхід є досить спірним, оскільки іноземна валюта – це засоби, виражені у грошових одиницях іноземних держав, міжнародних грошових або розрахункових одиницях. Криптовалюта не володіє таким статусом, оскільки її емісія – результат волевиявлення окремої фізичної або юридичної особи або групи таких осіб [1, с. 563–564].

3. Як фінансовий актив – Міністерство фінансів Німеччини зробило заяву про те, що біткоїни не можуть бути класифіковані як електронна або іноземна валюта, а більше підходять під визначення «приватні гроші», визнавши біткоїн як фінансовий інструмент, відобразивши свою позицію у Банківському кодексі. Болгарія також прирівняла доходи від біткоїнів до доходів від фінансових активів.

Дуже часто криптовалюти порівнюють з фінансовою пірамідою. Дійсно, є деяка схожість у тому, що чим більше нових учасників цього процесу і чим більше їх вкладів у криптовалюту, тим більш зростає розмір самої системи та її дохідність, але в будь-якої фінансової піраміди є кінцевий бенефіціар, який чекає певного періоду й потім може всі гроші, які є в цій системі забрати собі і всі вкладники втратять свої вклади. Якщо брати біткоїн, то він існує з 2009 р., у нього немає кінцевого бенефіціару, усі гроші, що інвестуються вкладниками у дану криптовалюту, не надходять на особисті рахунки певної людини або організації, а сам курс криптовалюти спекулятивний, а не встановлюється певною людиною як у фінансових пірамідах. Якщо остання для свого функціонування фінансує доходи старих вкладників за рахунок надходжень від нових вкладників, підтримуючи експоненційне зростання курсу, яке неможливо постійно підтримувати, то рано чи пізно така фінансова піраміда рухне, а якщо брати біткоїн, то там немає подібної схеми виплат старим вклад-

никам, а його цінність впливає виключно крізь широту його використання [3, с.270].

Для України криптовалюта є інноваційним продуктом на ринку платежів, і вона не внесена до національного Реєстру платіжних систем. Заступник міністра цифрової трансформації О. Борняков, експерт IT-сектору Офісу ефективного регулювання (BRDO) І. Самоходський, народний депутат ВРУ, голова МФО Blockchain4Ukraine О. Жмеренецький зазначили, що криптовалюта є новітнім цифровим класом активів, який у перспективі може замінити традиційні матеріальні активи (такі як золото і фіатні валюти). Фіатні валюти існують впродовж багатьох років, і рано чи пізно майже всі вони зазнавали інфляцій. Біткоїн, як варіант, може подолати виклики як стандартів золота, так і фіатних валют. Іншу позицію зайняла Японія, яка у 2016 р. однією з перших країн у світі визнала криптовалюти офіційним платіжним інструментом, який працює на рівні з емітованими державою грошима.

Потрібно сказати, що законодавці двічі вже намагалися врегулювати питання оподаткування, правової природи та правового регулювання криптовалюти. Перший випадок: у 2019 р. до ВРУ внесли проєкт закону № 2461, який встановлював правила оподаткування для продажу криптоактивів, зокрема криптовалюти. У документі бралися до уваги випадки виведення активів у фіат (тобто криптовалюта продається, наприклад, за долари). Операції з продажу криптовалюти не обкладалися б ПДВ. Заразом у законі нічого не говорилося з приводу застосування спрощеної системи оподаткування до таких операцій, але на цей момент торгівлі криптовалютою немає серед заборонених видів діяльності для платників єдиного податку. Водночас автори законопроєкту зазначали, що український ринок віртуальних активів не може нормально розвиватися в силу відсутності визначеності правового статусу електронних валют і токенів.

Вдруге 2 грудня 2020 р. депутати Верховної Ради в першому читанні прийняли законопроєкт № 3637 про віртуальні активи, покликаний легалізувати ринок криптовалюти в Україні.

З пояснювальної записки до нього можна виділити мету законопроєкту: «Учасники ринку віртуальних активів повинні отримати можливість користуватися банківськими послугами, платити податки з отриманих доходів і мати гарантований юридичний захист у судах при порушенні їхніх прав. Також дуже важливим завданням є забезпечення захисту українських інвесторів у здійсненні інвестицій на ринку віртуальних активів». Законопроєктом визначається поняття та правовий статус віртуального активу, а також питання прав власності та здійснення операцій із такими активами в Україні.

Цей документ можна назвати рамковим, оскільки в ньому чітко не вказані механізми та процедури здійснення операцій із віртуальними активами. Законопроєкт їх тільки визначає й дозволяє, а застосування на практиці буде прописуватися у додаткових актах. А також варто зазначити, що він був ветований Президентом України, який аргументував це відсутністю чіткого механізму здійснення операцій із віртуальними активами та механізму регулювання, зокрема законом пропонується створення окремого нового органу вико-

навчої влади, який би регулював відносини у сфері криптовалюти, посилаючись на публічні звіти Міжнародної організації комісій із цінних паперів, а також вказав, що така діяльність має здійснюватися вже існуючими в Україні фінансовими регуляторами, а саме Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку та Національним банком України [4].

Тобто на сьогодні в Україні не існує прямого обов'язку зі сплати доходів від операцій із криптовалютами, але деякі представники контролюючих служб зловживають своїми правами і прогалинами у законодавстві та вважають, якщо особа не сплачує податки та збори від доходів з операціями з купівлі/продажу криптовалюти або діяльності від «майнінгу», то в неї проводять обшуки, викликають на допити та інкримінують ст. 212 КК України «Ухиляння від сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів», ст. 209 КК України «Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом» [5, с. 615].

Щоб не потрапити у подібну ситуацію зі свавіллям контролюючих служб, є декілька способів стати на облік в органах Державної фіскальної служби України і сплатити всі податки та збори з доходу від операцій із криптовалютами та «майнінгу». Якщо особа вже є суб'єктом декларування і зобов'язана подавати декларацію, то у графі «Інші доходи» в декларації може зазначити дохід від криптовалютних операцій або «майнінгу» і сплатити 18 % податку на доходи фізичних осіб та 1,5 % військового збору [5, с. 615].

Застосування криптовалюти у банківській сфері почалося з Santander UK, де вони її використовували для міжнародних платежів, оскільки застосування криптовалют у міжнародних розрахунках зробить процес швидшим, дешевшим для отримувача послуг та легшим в оформленні платежів [6].

Кількість установ в Україні, де можна розрахуватися криптовалютами, постійно зростає. Пошукова система «Spendabit» дає можливість знайти кілька мільйонів товарів, які доступні до покупки за біткоїни. «SpendBitcoins» також дає можливість знайти на карті продавців, які приймають біткоїни. Хоча ця карта менш популярна, ніж попередня, на ній можна знайти інших продавців, яких немає на «Coinmap». На відміну від інших сервісів, на «CoinATMRadar» є можливість знайти bitcoin-банкомат у будь-якій точці світу, щоб швидко й легко конвертувати біткоїни у фіатну валюту. Також Європейський центральний банк у своєму звіті висвітлює швидкість, вартість та спрощення трансграничних платежів як основні переваги криптовалют [7]. За допомогою спеціальних обмінних пунктів в онлайн-мережах або через брокера Форексу (FXOpen) криптовалюту можна обміняти на основні валюти світу. Також біткоїни можна отримати шляхом прийняття сплати за надані товари та послуги або через купівлю безпосередньо в іншого власника.

22 жовтня 2015 р. Суд ЄС відніс біткоїни до «контрактних» засобів платежу та, дослідивши правову природу, визнав їх для цілей оподаткування ПДВ не товарами чи послугами, а платіжним засобом. Таке рішення прирівняло віртуальні валюти до традиційних валют у плані оподаткування. Відповідно до постанови суду операції з обміну традиційних валют на біткоїни повинні бути вільні від податку на додану вартість,

оскільки правила ЄС забороняють стягнення такого податку з операцій з обміну валют, банкнот і монет. Що ж до судової практики нашої держави, то в більшості рішень криптовалюта розцінюється українськими судами не як платіжний засіб, а як актив; а договір купівлі-продажу або поставки, де засобом платежу за товари сторонами визначається криптовалюта, розцінюються судами як договори міни. Водночас судами робиться акцент на тому, що біткоїн не є річчю в розумінні ст. 179 Цивільного кодексу.

Можливість використання криптовалют як грошей треба аналізувати з погляду їх спроможності виконувати основні функції грошей – міри вартості, засобу обміну й засобу нагромадження. Криптовалюти не слід визначати як вид електронних грошей, хоча вони подібні до них. Електронні гроші – одиниці вартості, які зберігаються на електронному пристрої, приймаються як засіб платежу іншими особами, ніж особа, яка їх випускає, і є грошовим зобов'язанням цієї особи, що виконується у готівковій або безготівковій формі. Випуск електронних грошей, номінованих лише у гривні, може здійснювати виключно банк, який і бере на себе зобов'язання з їх погашення. Криптовалюту можна визначити як одиницю вартості, вона зберігається на електронному пристрої, приймається як засіб платежу іншими особами, але її не випускає банк і також вона не номінована у гривні. Криптовалюта немає центрального органу контролю та управління, тому принципи повної анонімності, відсутності контролю та обмеженого випуску відрізняють її від роботи електронних платіжних систем.

Дуже цікавою є справа № 753/599/16-ц від 24.03.2016, що стосується оплати біткоїнами роботи програміста. Суть полягає в тому, що між особами був укладений договір обміну товару на роботи, згідно з яким одним з них взято зобов'язання на власний ризик виконати роботи з розроблення та створення програмного забезпечення відповідно до технічного завдання з передачею їх результатів замовнику, а останній узяв на себе зобов'язання передати йому визначену договором кількість цифрової продукції Bitcoin, об'єктивно вираженої за допомогою комп'ютерного програмування у формі цифрових записів (товар) на загальну суму 10 тис. грн в обмін на виконання ним робіт. Обмін робіт на товар здійснюється на безгрошовій збалансованій основі. Роботи вважаються виконаними з моменту підписання акту прийому-передачі виконаних робіт. Він виконав умови договору – розробив та створив програмне забезпечення відповідно до технічного завдання з передачею їх результатів замовнику, однак останній біткоїни програмісту так і не передав. Суд зауважив, що замовник не може передати програмісту те, що не має ознак матеріального світу, тобто біткоїни. Як ми бачимо, судова практика склалася не на користь тих, хто вирішив використовувати біткоїни в якості оплати за договором [8].

Як стверджують державні фінансові регулятори в особі НБУ, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку й Національної комісії, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг, діяльність, пов'язана з операціями купівлі, продажу, обміну та конвертації криптовалют, несе велику кількість ризиків. Фізичні та юридичні особи повинні їх усві-

домлювати, перш ніж здійснювати такі операції.

До основних ризиків належать:

– можливість втрати коштів через крадіжку, наприклад, у результаті кібератак на платформи обміну криптовалюти або інфраструктуру користування;

– відсутність гарантій з повернення інвестованих коштів у криптовалюті. Заощадження, що утримуються у криптовалюті, не гарантуються Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, оскільки такі заощадження не вважаються банківськими депозитами;

– можливість шахрайства. Заощадження в криптовалютах можуть бути використані для побудови фінансових пірамід, які, у зв'язку з описаними вище типами ризику, можуть у досить короткий термін призвести до втрати інвесторами своїх грошей. У разі подібної ситуації з коштами у національній чи іноземній валюті єдиною доступною формою правового захисту може бути кримінальне провадження. Через невизначений статус криптовалют державні установи із захисту прав споживачів в Україні не матимуть правових підстав для допомоги як інвесторам, так і користувачам;

– складність використання звичайних методів оцінювання ринкової вартості активів у криптовалютах;

– значні цінові коливання криптовалют та суміжні з ним ризики – спекулятивність та неврегульованість рівнів комісійних винагород за здійснення операції в криптовалютах;

– відсутність інфраструктури. Криптовалюти не є загальноприйнятими у торговельно-сервісних мережах. Вони не є законним засобом платежу та не є валютою. Це означає, що торговельні підприємства не мають юридичного зобов'язання приймати криптовалюту як засобу платежу [9].

Отже, ризики втрати коштів у здійсненні операцій із криптовалютами є надзвичайно високими. Усі, хто планує вкладати власні кошти у криптовалюті, мають усвідомлювати, що здійснюють такі операції на власний ризик [8].

На сьогодні є дуже поширеними Інтернет-шахрайства з використанням віртуальних грошей. Це, наприклад,

фінансові піраміди, «перемоги» у конкурсах та лотереях, занадто вигідні розпродажі, ставки на спорт, бізнес-пакети, «благодійність», фішінг тощо. За це в Україні передбачена кримінальна відповідальність. Наприклад, у справі № 760/3538/21 від 27.04.2020 суд висунув підозру жінці, яка, маючи досвід у сфері торгівлі на ринку віртуальних активів (криптовалюти), з метою шахрайського заволодіння чужим майном через залучення грошових коштів громадян України (інвесторів / вкладників), шляхом введення їх в оману, зокрема повідомлення останнім неправдивої інформації про гарантовану можливість отримання надприбутків на ринку віртуальних активів (криптовалюти), стала поширювати відомості серед кола своїх знайомих стосовно здійснення нею прибуткових брокерських послуг для управління віртуальними активами, зокрема криптовалютою. За вчиненні діяння, що передбачені ч. 4 ст. 190 ККУ (шахрайство, вчинене в особливо великих розмірах або організованою групою), жінці загрожує покарання у виді позбавлення волі на строк від п'яти до дванадцяти років із конфіскацією майна.

ВИСНОВКИ

Підсумовуючи все вищевикладене, можна стверджувати, що відносини, пов'язані з криптовалютою є недостатньо дослідженими і, як наслідок, невизначеними на сьогодні. Навряд чи можна очікувати, що в найближчі кілька років в Україні та більшості країн світу стануть постійно використовувати криптовалюті. Одноставної судової практики наразі немає, Верховний суд також ще не висловив своєї позиції. Попри очевидні плюси, основним бар'єром для глобалізації віртуальних грошей залишається їх врегулювання на законодавчому рівні. За таких обставин великого значення набуває грамотна робота юристів у разі укладання договорів, об'єктом яких є криптовалюти, визначені в якості платежу, тому що зараз люди починають застосовувати криптовалюту в якості платіжного засобу, хоча і правового регулювання цього питання немає.

Список використаних джерел

1. Товкун Л.В. Характерні особливості криптовалюти: окремі теоретичні та практичні аспекти. *Порівняльно-аналітичне право*. 2020. № 4. С. 561–567.
2. Криптовалюта: стан та тенденції розвитку / З.П. Двудіт та ін. *Економіка та держава*. 2019. № 1. С. 10–14.
3. Шаренко М.С. Правове регулювання криптовалют в Україні. *Воронівські читання (Співвідношення матеріального та процесуального в регулюванні фінансових відносин)*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Чернівці, 4–5 жовтня 2017 р.). Харків, 2017. С. 269–274. URL: <http://afl.org.ua/2017/10/27/voronovski-chitannya-2017-zbirnik-tez/> (дата звернення: 31.10.2021).
4. Пропозиції до Закону України «Про віртуальні активи»: Пропозиції від 05.10.2021 р. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=69110&pf35401=553893>
5. Шаренко М.С. Особливості оподаткування доходів від операцій з криптовалютами в Україні. *Воронівські читання (Єдність адміністративних та фінансових процедур)*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 5–6 жовтня 2018 р.). Харків, 2018. С. 613–617. URL: <http://afl.org.ua/2018/12/20/voronovski-chitannya-2018-zbirnik-tez/>
6. Резнікова Т.О., Пестун А.П. Інноваційні міжнародні системи фінансових розрахунків – криптовалюти. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2019. Випуск 24. Частина 3. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/24_3_2019ua/14.pdf
7. Іванюк В. Застосування криптовалюти як інноваційного платіжного засобу. URL: <http://appj.wunu.edu.ua/index.php/appj/article/view/882/869>
8. Рішення Дарницького районного суду м. Києва: Рішення від 24.03.2016 № 753/599/16-ц. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/56686444>
9. Ризики операцій з криптовалютами. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/spilna-zayava-finansovih-regulyatoriv-schod-statusu-kriptovalyut-v-ukrayini>

References

1. Tovkun L.V. Characteristic features of cryptocurrency: some theoretical and practical aspects. *Comparative and analytical*

law: 2020. № 4. pp. 561–567. (in Ukrainian).

2. Cryptocurrency: state and trends / Z.P. Dvulit, et al. *Economy and State*. 2019. № 1. pp. 10–14. (in Ukrainian).

3. Sharenko M.S. Legal regulation of cryptocurrencies in Ukraine. *Voronov readings (Correlation of material and procedural in the regulation of financial relations)*: materials of the international scientific and practical conference (Chernivtsi, October 4–5, 2017). Kharkiv, 2017. pp. 269–274 URL: <http://afl.org.ua/2017/10/27/voronovski-chitannya-2017-zbirnik-tez/> (in Ukrainian).

4. Proposals to the Law of Ukraine "On Virtual Assets" Proposals dated 05.10.2021 URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=69110&pf35401=553893> (in Ukrainian).

5. Sharenko M.S. Features of income taxation from operations with cryptocurrencies in Ukraine. *Voronov readings (Unity of administrative and financial procedures)*: materials of the international scientific and practical conference (Lviv, October 5–6, 2018). Kharkiv, 2018. pp. 613–617. URL: <http://afl.org.ua/2018/12/20/voronovski-chitannya-2018-zbirnik-tez/> (in Ukrainian).

6. Reznikova T.O., Pestun A.P. Innovative international systems of financial calculations – cryptocurrencies. *Scientific Bulletin of Uzhgorod National University. Series: International Economic Relations and the World Economy*. 2019. Issue 24. Part 3. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/24_3_2019ua/14.pdf (in Ukrainian).

7. Ivaniuk V. Application of cryptocurrency as an innovative means of payment URL: <http://appj.wunu.edu.ua/index.php/appj/article/view/882/869> (in Ukrainian).

8. Decision of Darnytskyi District Court of Kyiv: Decision of 24.03.2016 no. № 753/599/16-c. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/56686444> (in Ukrainian).

9. Risks of operations with cryptocurrencies URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/spilna-zayava-finansovih-regulyatoriv-schodo-statusu-kriptovalyut-v-ukrayini> (in Ukrainian).

Viktorii PYLYPENKO

student, Institute of Prosecution and Criminal Justice of Yaroslav Mudryi National Law University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4701-7446>

e-mail: vpylypenko22@gmail.com

Mykhailo HALAI

student, Institute of Prosecution and Criminal Justice of Yaroslav Mudryi National Law University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8082-9334>

e-mail: m.m.galay@nlu.edu.ua

Ihor KOSIAK

student, Institute of Prosecution and Criminal Justice of Yaroslav Mudryi National Law University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4583-395X>

e-mail: i.v.kosyak@nlu.edu.ua

CRYPTOCURRENCY AS A PAYMENT AGENT

The paper examines the essence of cryptocurrency as a method of payment has been investigated and identifies its key features (exchange for goods or services; exchange for classic currency; payment for goods and services; minimum level of possibility of abduction; payments, fast and direct transactions; investment asset; business development in cryptocurrency). Different approaches to determining the legal nature of cryptocurrency are analyzed (cryptocurrency as a method of payment; cryptocurrency as a foreign currency; cryptocurrency as a financial asset; cryptocurrency as a financial pyramid). The conclusions of the EU court, the courts of the national system on the use of cryptocurrency as a means of payment are analyzed. The legal nature of cryptocurrency is determined through the prism of world practices of its use. The possibility of using cryptocurrencies in terms of their ability to perform the basic functions of money is analyzed. The paper examines two attempts of legislators to regulate the issues of taxation, legal nature and legal regulation of cryptocurrency in 2019 and 2020. Attention is also paid to the relevant institutions where you can pay with cryptocurrencies, namely: "Spendabit", "CoinATMRadar", exchange office in online networks – WebMoney. According to the National Bank of Ukraine, the danger of cryptocurrency transactions is indicated. Examples of the main risks associated with the purchase, sale, exchange and conversion of cryptocurrencies are given (possibility of loss of funds due to theft, possibility of fraud, lack of infrastructure, significant price fluctuations of cryptocurrencies, lack of guarantees for return of invested funds in cryptocurrencies). In conclusion, attention is drawn to the need for legislative regulation of the essence of cryptocurrency for further effective evolution.

Keywords: cryptocurrency, virtual currency, electronic money, method of payment, legal status of cryptocurrencies